

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY – ČESKÝ JAZYK

JARNÍ A PODZIMNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ ŠKOLNÍHO ROKU 2023/2024

Profilová maturitní zkouška z českého jazyka a literatury se skládá ze dvou částí – ústní zkoušky a písemné práce. Každá část je nejprve hodnocena zvlášť a poté se výsledné hodnocení zkoušky z českého jazyka a literatury stanoví podle pravidla pro celkovou klasifikaci, přičemž žák musí uspět v obou částech zkoušky. Pokud žák u zkoušky neuspěje, opakuje pouze tu dílčí část, ve které nebyl úspěšný.

Délka konání a rozsah textu písemné práce z českého jazyka jsou stanoveny v souladu s ustanovením § 19 odst. 1 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA

- Předmětem maturitní zkoušky jsou praktické komunikační dovednosti, znalosti literárně teoretického kontextu a přiměřená analýza a interpretace uměleckého textu, a to s využitím znalostí, vědomostí a dovedností získaných v průběhu studia na SPŠ EK.
- Pro ústní zkoušku z CJL ředitel určí v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem maturitní seznam 60 literárních děl. Zároveň stanoví kritéria pro sestavení vlastního seznamu literárních děl žákem, který je platný pro opravnou a náhradní zkoušku.
- Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo maturitní otázky a pracovního listu.
- Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut.
- V jednom dni nelze losovat dvakrát stejnou maturitní otázku.
- Samotná zkouška trvá maximálně 15 minut.
- Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozboru s využitím pracovního listu obsahující úryvek z konkrétního literárního díla a dílčí otázky.
- Pro žáky jsou zajištěny pracovní listy k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl.
- Žáci s priznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky mají podle závažnosti svého znevýhodnění právo na navýšení časového limitu, atd. (viz Formulář doporučení k uzpůsobeným podmínkám pro konání MZ – Specifické poruchy učení a ostatní)

KRITÉRIA HODNOCENÍ

- žák při ústní zkoušce prokáže osvojení znalostí literárně-historického kontextu a schopností a dovedností při analýze uměleckého textu
- při hodnocení ústní zkoušky tvoří literárně-historický kontext 50 % a analýza uměleckého textu 50 % celkového hodnocení ústní zkoušky
- hodnocení ústní zkoušky tvoří 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu

STRUKTURA A HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY		
Literární historie + práce s uměleckým textem	literárněhistorický kontext	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literárního/obecně kulturního kontextu (specifikace vybrané doby, směru, hlavní rysy, popř. i umělecké a historické souvislosti, znalost dalších autorů a jejich tvorby) - kontext autorovy tvorby – charakteristické rysy, znalost dalších děl (zde odlišné podle zvoleného autora – méně či více podrobné) - 50% celkové známky
	analýza uměleckého textu	<ul style="list-style-type: none"> - zasazení úryvku do kontextu díla, orientace v ději, zásadní dějové pasáže - určení literárního druhu, vyjadřovacího prostředku a literárního žánru - charakteristika vypravěče/lyrického subjektu, hlavních, popř. i důležitých vedlejších postav - vymezení tématu, specifikace a rozbor dalších myšlenek díla - popis časoprostoru (v rámci ukázky či celého díla) - analýza kompoziční výstavby - charakteristika jazykových prostředků a jejich funkce, nalezení některých použitých tropů či figur v úryvku - 50% celkové známky

MATURITNÍ SEZNAM DĚL

Kritéria výběru: z každého literárního období volí student 1 knihu.

1. Pravěk a starověk

- Bible - Starý zákon (Genesis – 1. kniha Mojžíšova)
- Ezop: Bajky
- Naso P. O.: Umění milovat

2. Středověk

- Bible - Nový zákon (Evangelia podle Matouše, Marka, Lukáše, Jana)
- Hospodine, pomiluj ny
- Podkoní a žák

3. Renesance a humanismus

- Shakespeare W.: Zkrocení zlé ženy
- Shakespeare W.: Romeo a Julie
- Shakespeare W.: Othello

4. Baroko

- Bridel B.: Co Bůh? Člověk?
- Michna A.: Česká mariánská muzika, radostná i žalostná
- Komenský J. A.: Velká didaktika

5. Klasicismus a osvícenství

- Molière: Lakomec
- Goldoni C.: Sluha dvou pánů
- Defoe D.: Robinson Crusoe

6. Národní obrození

- Erben K. J.: Kytice
- Borovský K. H.: Král Lávra
- Němcová B.: Divá Bára

7. Romantismus

- Mácha K. H.: Máj
- Hugo V.: Chrám Matky Boží v Paříži
- Poe E. A.: Havran

8. Realismus a naturalismus

- Dickens Ch.: Oliver Twist
- Maupassant G. de: Kulička
- Gogol N. V.: Revizor

9. Májovci, ručovci a lumírovci

- Neruda J.: Povídky malostranské
- Neruda J.: Hřbitovní kvítí
- Arbes J.: Newtonův mozek

10. Světová literatura přelomu 19. a 20. století

- Baudelaire Ch.: Květy zla
- Rimbaud A. J.: Opilý koráb
- Wilde O.: Šťastný princ a jiné pohádky

11. Česká literatura přelomu 19. a 20. století

- Gellner F.: Radosti života
- Dyk V.: Krysař
- Bezruč P.: Slezské písně

12. Světová a česká poezie 1. poloviny 20. století

- Apollinaire G.: Kaligramy
- Morgenstern Ch.: Šibeniční písně
- Wolker J.: Těžká hodina

13. Světová próza 1. poloviny 20. století

- Remarque E. M.: Na západní frontě klid
- Hemingway E.: Stařec a moře
- Exupéry A. de Saint: Malý princ

14. Česká meziválečná próza

- Čapek K.: Bílá nemoc
- Bass E.: Klapzubova jedenáctka
- Vančura V.: Rozmarné léto

15. Literatura s tematikou 2. světové války

- Franková A.: Deník
- Merle R.: Smrt je mým řemeslem
- Styron W.: Sophiina volba

16. Existencialismus

- Camus A.: Cizinec
- Satre J. – P.: Zed'
- Kafka F.: Proměna

17. Literatura s prvky sci-fi

- Orwell G.: Farma zvířat
- Tolkien J. R. R.: Hobit
- Rowlingová J. K.: Harry Potter a Kámen mudrců

18. Hororová a detektivní literatura

- Poe E. A.: Povídky
- Doyle A. C.: Pes baskervilský
- King S.: To

19. Česká próza 2. pol. 20. století

- Fuks L.: Spalovač mrtvol
- Hrabal B.: Ostře sledované vlaky
- Pavel O.: Smrt krásných srnců

20. Současná česká a světová literatura

- Coelho P.: Veronika se rozhodla zemřít
- Svěrák Z., Smoljak L.: Vyšetřování ztráty třídní knihy
- Viewegh M.: Báječná léta pod psa